

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๕
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร	๗
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	๑๗
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๒๕
หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์	๒๗
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๒๘
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๓๒
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คำอธิบายรายวิชา	๓๔
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร	๓๙
ภาคผนวก ค ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ	๕๑
ภาคผนวก ง ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร	๙๓
ภาคผนวก จ ประกาศอนุมัติหลักสูตรและคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	๑๐๐

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๔๑๘๕๑๐๕๐๕๖
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Social Development

๒. ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Social Development)
ชื่อย่อภาษาไทย : ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Social Development)

๓. วิชาเอก

๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร

๔.๑ หลักสูตร แผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๔.๒ หลักสูตร แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๕.๑ รูปแบบ

หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี

๕.๒ ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

๕.๓ การรับเข้าศึกษา

รับนิสิตไทยและนิสิตต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยได้ดี

๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน

๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาเดียว คือ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๖. สถานภาพของหลักสูตร

๑) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๒) กำหนดเปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๓) สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๔) สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน/สังคม
- นักวิจัยทางสังคมศาสตร์
- ที่ปรึกษาทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน
- ประกอบอาชีพอิสระ

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
รองศาสตราจารย์ (การพัฒนาสังคม)	พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทธิยศ อากาโร) ออบอูน ๓๕๗๑๐๐๐๑XXXX	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๙
		พช.ม. (การพัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๑
		ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๓๕
รองศาสตราจารย์ (สังคมวิทยา)	ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ๓๓๒๐๗๐๐๙XXXX	Ph.D. (Sociology)	Panjab University, India	๒๕๔๑
		M.A. (Sociology)	Poona University, India	๒๕๓๔
		พธ.บ. (การศึกษาออกโรงเรียน)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๓๒
อาจารย์	ดร.วสันต์ สิมรัตน์ภัทรกุล ID ๓๙๐๙๘๐๐๘๑๖๕๔๙	ปร.ด. (พัฒนศึกษา)	มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒๕๕๘
		พช.ม. (การพัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๕๒
		ร.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๕๓
		ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	๒๕๔๙

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประกอบด้วยสำนักงานภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ห้องทำงานของอาจารย์ สำนักงานคณบดี ห้องทำงานผู้บริหาร ห้องสมุด ห้องอ่านหนังสือ ห้องประชุม และห้องบรรยาย

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลก โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม มีความสำคัญต่อการสร้างความเปลี่ยนแปลง ด้วยการพัฒนานวัตกรรมทางด้านสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรภาครัฐและเอกชนที่จะต้องขับเคลื่อนองค์กรในกระแสเศรษฐกิจฐานความรู้ การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดยใช้บุคลากรที่มี

ทักษะทางด้านการพัฒนาและบูรณาการองค์ความรู้ในการประยุกต์ใช้หลักทางพุทธศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันอยู่ในระดับที่สูง พร้อมยังช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งและความเจริญรุ่งเรืองต่อชุมชนและสังคมเชิงพื้นที่อีกด้วย องค์ประกอบหลักที่สำคัญในการบรรลุจุดหมายดังกล่าว คือการใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในสหสาขา เช่น ผู้ที่มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางด้านการศึกษาสังคม การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ภาวะผู้นำ นวัตกรรมและการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน การผสมผสานองค์ความรู้เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการขับเคลื่อนองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ และต่อเนื่องมาจนฉบับที่ ๑๓ ในปัจจุบัน โดยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุล่วง และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะชุมชนเชิงพื้นที่ให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทุกระดับตั้งแต่ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทิศทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ สถานการณ์ดังกล่าวนี้จึงต้องการนักพัฒนาสังคมที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมและหลักพุทธศาสตร์เพื่อมาทำหน้าที่ในการพัฒนาตั้งแต่ระดับชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศต่อไป

๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งที่น่าประหลาดใจอย่างเด่นชัดก็คือประเทศมีความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ที่เติบโตตามลำดับ และศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของชุมชนเชิงพื้นที่ แต่ในขณะเดียวกันกลับพบว่าปัญหาต่าง ๆ ในสังคมที่ก่อตัวขึ้นและมีผลกระทบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติมีมากมาย เช่น ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในองค์กร และนำมาสู่การที่องค์กรกำกับดูแลด้านคุณภาพจำเป็นต้องเสนอแนวคิดที่ใช้สำหรับกำกับให้องค์กรต่างๆ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ จึงจะรับรองหน่วยงาน เช่น การให้การรับรองคุณภาพ หรือการประกันคุณภาพ ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการนักพัฒนาสังคมที่มีศักยภาพสูงในการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี การศึกษาวิจัยและองค์ความรู้ที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือองค์ความรู้ทางพุทธศาสนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างยั่งยืน

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๐

๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและมีความจำเป็นในการผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านการพัฒนาสังคมมีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางการพัฒนาสังคม ในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ประกอบกับปัจจุบันทางภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีความพร้อมทั้งทางด้านคณาจารย์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ ประกอบการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในสาขาการพัฒนาสังคมที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาจึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ในศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคมที่ผสมผสานแนวคิดทางด้านพุทธศาสนาโดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็น

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถของประเทศต่อไป

๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

นอกจากนั้นด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อให้เกิดเป็นพุทธนวัตกรรม ในการพัฒนาจิตใจและสังคม พร้อม ๆ ไปด้วยการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะในศาสตร์ที่เป็นพุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ ที่เน้นการพัฒนาสังคมเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน โดยเริ่มจากสถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายวิทยาสงฆ์ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นพื้นที่นำร่อง ด้วยแนวคิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เข้าถึงแก่นแท้ของศาสตร์ เพื่อทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ถอดองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาผสมผสานกับศาสตร์ทางการบริหารนอกจากนั้นยังต้องประกอบด้วยความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนอัน ได้แก่ ภาวะผู้นำ ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง การออกแบบและความสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

๑๓.๑ มีการเชิญอาจารย์จากคณะพุทธศาสตร์ หรือจากบัณฑิตวิทยาลัย มาเป็นผู้สอนหรือผู้ร่วมสอนในบางรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระไตรปิฎกหรือแก่นธรรมในพุทธศาสนา รวมทั้งมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ร่วมกันกับหลักสูตรเหล่านี้ด้วย

๑๓.๒ การบริหารจัดการหลักสูตร

๑๓.๒.๑ แต่งตั้งผู้ประสานงานรายวิชาทุกรายวิชา เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับภาควิชา อาจารย์ผู้สอน และนิสิต ในการพิจารณาข้อกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการดำเนินการ

๑๓.๒.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ในเชิงลึกและกว้างเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติให้มีคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมบนพื้นฐานแห่งหลักธรรมในพระพุทธศาสนา และการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่สอดคล้องกับพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป และปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑) เพื่อผลิตศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สามารถนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อพัฒนาบุคลากร นักพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรศาสนา ภาคประชาคม ธุรกิจเอกชน และสาธารณประโยชน์

๓) เพื่อเสริมสร้างการจัดการงานพัฒนาสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

๔) เพื่อส่งเสริมการสร้างสุขภาวะของชุมชนและเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งโดยร่วมมือกับนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ ทั้งในและนอกสถาบันดำเนินการจัดการศึกษา แลกเปลี่ยนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

คาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จครบถ้วนภายในรอบปีการศึกษา (๕ ปี)

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑.จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจากหลักสูตรในระดับสากลที่ทันสมัยและยืดหยุ่นตามสถานการณ์ - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ - เชิญผู้เชี่ยวชาญทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร	รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตขององค์กร/หน่วยงาน - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยเฉลี่ยในระดับดี
-ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงในความต้องการขององค์กรภาครัฐและเอกชน นำแนวคิด รวมทั้ง	- รายงานผลการประเมินความพึงพอใจในการใช้บัณฑิตขององค์กร/หน่วยงาน - ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจ - ในด้านทักษะ ความรู้

แผนการพัฒนา/ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	<p>เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มศักยภาพของหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้มหาดบัณฑิตหรือนายจ้างอย่างสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการทำงาน - โดยเฉลี่ยในระดับดี
<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาศักยภาพด้านการเรียนการสอนและบริการวิชาการให้มีประสบการณ์จากการนำความรู้ทางการพัฒนาสังคมวิทยาไปปฏิบัติงานจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ต้องเข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนรูปแบบต่างๆและการวัดผลประเมินผลทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของผู้สอนจะต้องสามารถวัดและประเมินผลได้เป็นอย่างดี - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก - ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้งจากภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และงานวิจัยไปใช้จริงเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการวัดและประเมินผลของหลักสูตร - ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและความบรรลุผลสำเร็จ

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑.๑ ระบบ

ระบบการศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษา แบ่งออก ๒ ภาค ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ๑ ภาคการศึกษา มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ โดยให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๙

๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๒.๑ วันเวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ ๑ เดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนมีนาคม

ภาคฤดูร้อน เดือนเมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่ สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มี ประสบการณ์ทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาหรือผลงานทางวิชาการที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบ และ

๓) เป็นผู้มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา

๔) ไม่เคยถูกคัดชื่อออกหรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความประพฤติหรือผิดวินัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับคณะสังคมศาสตร์จะดำเนินการเกี่ยวกับการรับนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท ในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑) ผู้สมัครต้องผ่านสอบข้อเขียนวัดความรู้ในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัย และคณะสังคมศาสตร์ หรือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

๒) ผู้สอบผ่านข้อเขียนต้องสอบสัมภาษณ์ในเนื้อหาของกลุ่มวิชาที่เข้าศึกษา และความรู้ความสามารถด้าน อื่นๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะสังคมศาสตร์ หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

๒.๓ ปัญหาของนิสิตแรกเข้าและ ๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ขาดความรู้พื้นฐานในสาขา	ลงทะเบียนเรียนวิชาปรับพื้นฐาน
ทักษะสถิติการวิจัย	ลงทะเบียนเรียนวิชาสถิติโดยจัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นกรณีพิเศษ
การเขียนโครงการวิจัย	จัดคลินิกวิจัยไว้ให้นิสิตเข้าปรึกษาเรื่องการวิจัยเป็นการเฉพาะ

*** ทั้งนี้ ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นหลัก

๒.๕ แผนการรับนิสิตและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๒.๕.๑ แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๒

ชั้นปี	จำนวนนิสิต (รูป/คน)				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕
จำนวนรวม	๓๕	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐
จำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษา	-	๓๕	๓๕	๓๕	๓๕

๒.๕.๒ แผนการรับนิสิต แผน ข

ชั้นปี	จำนวนนิสิต (รูป/คน)				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
จำนวนรวม	๑๕	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนนิสิตที่สำเร็จการศึกษา	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕

๒.๖ งบประมาณตามแผน

๒.๖.๑. งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท)

รายละเอียดรายรับ	ประมาณการรายรับปีงบประมาณ				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ค่าบำรุงการศึกษาเหมาจ่าย	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐
ค่าลงทะเบียน	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวมรายรับ	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐	๓,๒๗๖,๐๐๐

๒.๖.๒. งบประมาณรายจ่าย (หน่วย: บาท)

รายการจ่าย	ประมาณการรายจ่ายในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
งบดำเนินการ					
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสาย สนับสนุน (๑X๑๕,๐๐๐ X ๑๒), (๑X๑๗,๕๐๐ X ๑๒)	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐

รายการจ่าย	ประมาณการรายจ่ายในปีงบประมาณ				
- ค่าตอบแทนวิทยากร อาจารย์พิเศษ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐
- ค่าศึกษาดูงานต่างประเทศ	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
- ค่าจัดซื้อหนังสือและวารสาร	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
งบลงทุน					
- ค่าครุภัณฑ์	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง					
งบพัฒนาบุคลากร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
รวมงบประมาณรายจ่าย	๒,๓๙๐,๐๐๐	๒,๓๙๐,๐๐๐	๒,๓๙๐,๐๐๐	๒,๓๙๐,๐๐๐	๒,๓๙๐,๐๐๐
งบประมาณคงเหลือ	๘๘๖,๐๐๐	๘๘๖,๐๐๐	๘๘๖,๐๐๐	๘๘๖,๐๐๐	๘๘๖,๐๐๐

* หมายเหตุ มีพนักงานสายสนับสนุนประจำหลักสูตร ๒ คน

๒.๖ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

ไม่มี

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๓.๑ หลักสูตร

๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิต / โครงสร้างหลักสูตร

- ๑) หลักสูตร แผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร
 ๒) หลักสูตร แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร

๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก แบบ ก (๒) เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบ			
สารนิพนธ์		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต

โดยผู้ศึกษา แผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า

โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๒	จำนวนหน่วยกิต แผน ข
๑.หมวดวิชาบังคับ		
๑.๑ นับหน่วยกิต	๙	๙
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๓)
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒
๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-
๕. สารนิพนธ์	-	๖
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙

๓.๑.๓ รายวิชาในหลักสูตร

รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒

๑) หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๑๐๑	พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม (Fundamentals of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๑๐๓	พระพุทธศาสนากับกระบวนทัศน์การพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development Paradigm)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๒๐๔	นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ (Buddhist Policy and Strategies of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๒-๒-๕)

หมายเหตุ : รายวิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๑๐๖	แนวคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม (Concepts and Theories of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๑๐๗	การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์ (Creative spatial Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๒๐๘	ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม (Research Methodology for Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๐๙	การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล (Project writing and follow-up evaluation)	๓ (๐-๐-๙)

๓) หมวดวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๓๑๐	พุทธจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม (Buddhist Ethics and Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๒	การพัฒนาและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม (Development and Evaluation on Social Development Projects)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๓	สัมมนาโครงการพัฒนาสังคมและการวิจัย (Seminar Social Development Project and Research)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๔	การบริหารการพัฒนาสังคม (Social Development Administration)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๕	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสังคมโลก (Sustainable Development Goals in Global Perspective)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๖	นวัตกรรมชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Community Innovation for Sustainable Development)	๓ (๓-๐-๖)

๔) วิทยานิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	๑๒ หน่วยกิต

รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ข

๑) หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๑๐๑	พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม (Fundamentals of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๑๐๓	พระพุทธศาสนากับกระบวนทัศน์การพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development Paradigm)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๒๐๔	นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ (Buddhist Policy and Strategies of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๒-๒-๕)

หมายเหตุ : รายวิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๑๐๖	แนวคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม (Concepts and Theories of Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๑๐๗	การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์ (Creative spatial Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๒๐๘	ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม (Research Methodology for Social Development)	๓ (๓-๐-๖)

๖๑๕ ๓๐๙	การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล (Project writing and follow-up evaluation)	๓ (๐-๐-๙)
---------	--	-----------

๓) หมวดวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๓๑๐	พุทธจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม (Buddhist Ethic and Social Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๑	การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์แบบพุทธวิถี (Buddhist Paths for Organization and Human Resource Development)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๒	การพัฒนาและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม (Development and Evaluation of Social Development Project)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๓	สัมมนาปฏิบัติการวิจัย (Seminar on Research Practice)	๓ (๐-๐-๙)
๖๑๕ ๓๑๔	การบริหารการพัฒนาสังคม (Social Development Administration)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๕	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสังคมโลก (Sustainable Development Goals in Global Perspective)	๓ (๓-๐-๖)
๖๑๕ ๓๑๖	นวัตกรรมชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Community Innovation for Sustainable Development)	๓ (๓-๐-๖)

๔) สารนิพนธ์

รหัส	รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต
๖๑๕ ๕๐๐	สารนิพนธ์ (Research Paper)	๖ หน่วยกิต

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

๑) แผนการศึกษา : แผน ก แบบ ก ๒
ชั้นปีที่ ๑

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๑	วิชาบังคับ ๖๑๕ ๑๐๑ พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	วิชาเอก ๖๑๕ ๓๐๙ การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล	๓ (๓-๐-๖)
	๖๑๕ ๑๐๖ แนวคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	๖๑๕ ๒๐๘ ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๑๒

* วิชา ๖๑๕ ๑๐๑ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๒	วิชาบังคับ ๖๑๕ ๑๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	๖๑๕ ๒๐๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน*	(๓) (๓-๐-๖)*
	วิชาเอก ๖๑๕ ๑๐๗ การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์	๓ (๓-๐-๖)
	วิชาเลือก XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
รวม	๑๒	

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๑	วิชาเลือก XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
	วิทยานิพนธ์ ๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๖
รวม		๙

ชั้นปีที่ ๒

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๒	วิทยานิพนธ์ ๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๖
รวม		๖

๒) แผนการศึกษา : แผน ข

ชั้นปีที่ ๑

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๑	วิชาบังคับ	
	๖๑๕ ๑๐๑ พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม	(๓) (๓-๐-๖)*
	๖๑๕ ๑๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	วิชาเอก	
	๖๑๕ ๑๐๖ แนวคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	๖๑๕ ๑๐๗ การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๙

* วิชา ๖๑๕ ๑๐๑ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๑

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๑๕ ๒๐๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ	๓ (๓-๐-๖)
	๖๐๐ ๒๐๕ ธรรมนูญ	(๓) (๒-๒-๕)*
	วิชาเอก	
	๖๑๕ ๒๐๘ ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
	วิชาเลือก	
	XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
	XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๑๒

* วิชา ๖๐๐ ๒๐๕ เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๑	วิชาเอก	
	๖๑๕ ๓๐๙ การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล	๓ (๐-๐-๙)
	วิชาเลือก	
	XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
	XXX XXX เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก	๓ (๓-๐-๖)
	รวม	๑๒

ชั้นปีที่ ๒

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ทฤษฎี-ปฏิบัติ)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๑๕ ๕๐๐ สารนิพนธ์	๖ (๖-๐-๑๘)
	รวม	๖

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

ดูในภาคผนวก ก

๓.๒ ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์

๓.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ชื่อสถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
รองศาสตราจารย์ (การพัฒนาลังคม)	พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทธิย์ อากาศโร) ออบอุ้น ๓๕๗๑๐๐๑XXXX	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	๒๕๔๙ ๒๕๔๑ ๒๕๓๕
รองศาสตราจารย์ (สังคมวิทยา)	ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง ๓๓๒๐๗๐๐๙XXXX	Ph.D. (Sociology) M.A. (Sociology) พธ.บ. (การศึกษานอกโรงเรียน)	Panjab University, India Poona University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๑ ๒๕๓๔ ๒๕๓๒
อาจารย์	ดร.วสันต์ ลิ้มรัตนภัทรกุล ID ๓๙๐๙๘๐๐๘XXXX	ปร.ด. (พัฒนศึกษา) พช.ม. (การพัฒนาชุมชน) ร.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์) ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	๒๕๕๘ ๒๕๕๒ ๒๕๕๓ ๒๕๔๙
รองศาสตราจารย์	ดร.วิวัฒน์ หามนตรี ๓๑๔๙๙๐๐๓XXXX	ปร.ด. (การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) ศศ.ม. (การพัฒนาลังคม) กศ.บ. (สังคมศึกษา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๕๔ ๒๕๒๕ ๒๕๒๑
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร.อุบลวรรณ ภวานันท์ ID ๓๑๐๑๖๐๐๔XXXX	Ph.D. (Experimental Psychology) กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กศ.บ. (ชีววิทยา)	Katholic University of Leuven, Leuven,Belgium มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	๒๕๓๕ ๒๕๒๔ ๒๕๒๑
อาจารย์	ดร.สร้อยบุญ ทรายทอง ID ๓๓๕๐๔๐๐๒XXXX	ปร.ด. (สังคมวิทยา) ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม) ค.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	๒๕๖๑ ๒๕๔๑ ๒๕๓๘
รองศาสตราจารย์	ดร.ภัทรพล ใจเย็น ๓-๕๒๐๕-๐๐๓XXXX	Ph.D. (Economics) M.A. (Economics) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	Marathwada University, India Marathwaday University, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๓ ๒๕๓๘ ๒๕๓๕

๓.๒.๓ อาจารย์พิเศษ

เป็นไปตามที่คณะกรรมการหลักสูตรพิจารณาเห็นสมควร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี)

ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ

๕.๑.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๕.๑.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๕.๑.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๕.๑.๔ การเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและหลักธรรมอย่างเป็นระบบ และมีหลักการสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้

๕.๓ ช่วงเวลา

หลักสูตรแผน ก แบบ ก (๒)	ทำวิทยานิพนธ์ ในชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป
หลักสูตรแผน ข	ทำสารนิพนธ์ ในชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ เป็นต้นไป

๕.๔ จำนวนหน่วยกิต

แผน ก แบบ ก (๒)	จำนวน ๑๒ หน่วยกิต
แผน ข	จำนวน ๖ หน่วยกิต

๕.๕ การเตรียมการ

- ๕.๕.๑ ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการพัฒนาสังคม
- ๕.๕.๒ จัดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- ๕.๕.๓ จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ และจัดให้มีคลินิกวิทยานิพนธ์

๕.๖ ข้อกำหนดในการทำวิทยานิพนธ์

๕.๖.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๕.๖.๒ ให้มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๕.๖.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้อง แก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติ และคำแนะนำนั้นก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่ นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอ ขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบ วิทยานิพนธ์ ทั้งนี้การขยายเวลา ต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านและจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตเท่านั้น

๕.๖.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับคือ A, B+, B และ F ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In Progress)

๕.๖.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควรแต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบและเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	มีการให้ความรู้ถึงการบริหารที่เน้นการใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณธรรม และการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
๒. ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ	ส่งเสริมทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษ โดยการใช้ตำราภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนและนำเสนอผลงานวิจัย
๓. ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการเรียนรู้และปฏิบัติงาน เช่น การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้บริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ
๔. ด้านภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และการมีวินัย	มีการสร้างภาวะความเป็นผู้นำโดยเฉพาะการประยุกต์ใช้แนวคิดภาวะผู้นำเชิงพุทธในการปฏิบัติงานหรือการทำวิจัยร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือส่งงาน และมีกติกาในการสร้างวินัยในตนเอง
๕. ด้านบุคลิกภาพ	มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน โดยการใช้เครื่องมือพัฒนาจิตเชิงพุทธ เพื่อให้เกิดปัญญา ส่วนบุคลิกภาพภายนอกมีการสอดแทรกเรื่องการแต่งกาย การเข้าสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเจรจาสื่อสาร และการวางตัวในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในระหว่างการเรียนรู้ ทั้งทางภาคทฤษฎีและการทำการวิจัย
๖. ด้านศักยภาพในการปฏิบัติงานจริง	การเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในเชิงลึก สามารถผลิตงานวิจัยที่มีประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้งานที่แล้วยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับสังคมได้จริงในเชิงปฏิบัติ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๒.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๒.๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคม

๒) มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการพัฒนาสังคมในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๔) มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

๒.๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รวมถึงการเคารพสิทธิ และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย

๒) การสอดแทรกความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และในการวิจัย

๒.๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

๑) ประเมินจากการมีวินัยในการเรียน การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำงานเสร็จ และส่งงานตามกำหนด

๒) ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม

๓) ประเมินจากความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการสอบ

๔) ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล

๕) ภายหลังสำเร็จการศึกษา ให้มหาบัณฑิตประเมินตนเอง ประเมินจากผู้ซุ่มหาบัณฑิต และประเมินจากผู้ปกครองของมหาบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถาม

๒.๒ ด้านความรู้

๒.๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

๑) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๒) มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๓) มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๔) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

๒.๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

๑) จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจศาสตร์ในเชิงลึก ผสมผสานให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น ให้มีการนำเสนองาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาคิดเป็นและมีนิสัยใฝ่รู้

๒) การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสวงหาความรู้โดยไม่ยึดติดกับการรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงวิธีเดียว

๓) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน

๕) การทำวิจัยทั้งในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและวิทยานิพนธ์
 ๖) การเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และ
 ในระดับที่สูงขึ้น

๒.๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ด้วย
 วิธีการดังต่อไปนี้

- ๑) การทดสอบย่อย
- ๒) การสอบกลางภาคและปลายภาค
- ๓) วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นทีม
- ๔) การนำเสนอผลงาน
- ๕) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์
- ๖) การสอบวิทยานิพนธ์

๒.๓ ด้านทักษะทางปัญญา

๒.๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการ
 วิเคราะห์ประเด็นปัญหาสำคัญได้อย่างเป็นระบบและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสร้างสรรค์เป็นรูปธรรม

๒) สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหา
 ด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสังคม

๓) สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ ๆ ที่
 สร้างสรรค์รวมถึงการบูรณาการแนวคิดต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่ศึกษาในชั้น
 สูง

๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการ
 พัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมใหม่ ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๒.๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อ
 พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

- ๑) ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา
- ๒) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง
- ๓) เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้

เกิดการเรียนรู้

๒.๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินทักษะทางปัญญาด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- ๑) วัดการแสดงออกทางกระบวนการคิดและการแก้ไขปัญหา
- ๒) วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- ๓) การนำเสนอผลงาน
- ๔) การอธิบาย การตอบคำถาม
- ๕) การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น

๒.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๒.๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความสามารถสูงในใช้ความรู้ทางด้านพัฒนาสังคมเพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๒) มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านพัฒนาสังคมเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๔) มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน

๒.๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

๒) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย

๓) ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๔) ฝึกฝนการวางตัวที่เหมาะสมต่อกาลเทศะ

๕) ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

๒.๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลาย ๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง

๒) สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

๓) สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๒.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษา ค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านการพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

๒) สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

๒.๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้ในสัปดาห์ โดยนิสิตทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่เน้นหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ในสัปดาห์ได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น การอภิปราย

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ปัญหาจริงในการเรียนรู้และการทำงานวิจัย

๒.๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๑) การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองเสมือนจริง

๒) การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (สัมพันธ์กับการพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่าง ๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านการพัฒนาสังคม

๒) มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางการพัฒนาสังคมในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๔) มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

ด้านความรู้

๑) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๒) มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๓) มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๔) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจจัยปัญหามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์

๒) สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสังคม

๓) สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆที่สร้างสรรค์รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาการพัฒนาสังคมที่ศึกษาในชั้นสูง

๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการพัฒนาสังคมใหม่ ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความสามารถสูงในการใช้ความรู้ทางด้านพัฒนาสังคมเพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๒) มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านพัฒนาสังคมเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๔) มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่

ซับซ้อน

ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านการพัฒนาสังคมได้เป็นอย่างดี

๒) สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอและสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทางปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ			
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	
หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ และ แผน ข																				
วิชาบังคับ แบบ ก ๒ และ แผน ข จำนวน ๙ หน่วยกิต																				
๖๑๕๑๐๑ พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม	○	●	○	●	●	○	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	
๖๑๕ ๑๐๓ พุทธศาสนากับกระบวนการพัฒนาสังคม	●	●	●	●	●	○	●	●	●	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	
๖๑๕ ๒๐๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ	●	●	○	○	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	
๖๐๐ ๒๐๕ ธรรมเนียม	●	●	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	
วิชาเอก แบบ ก(๒) และ แผน ข จำนวน ๑๒ หน่วยกิต																				
๖๑๕ ๑๐๖ แนวคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	●	○	●	●	●	●	○	○	○	
๖๑๕ ๒๐๘ ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม	○	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	●	○	●	●	○	●	
๖๑๕ ๓๐๙ การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	
วิชาเลือก แบบ ก ๒ จำนวน ๖ หน่วยกิต และ แผน ข จำนวน ๑๒ หน่วยกิต																				
๖๑๕ ๓๑๐ พุทธจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	●	●	
๖๑๕ ๓๑๑ การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์แบบพุทธวิถี	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	●	●	○	●	○	
๖๑๕๓๑๓ สัมมนาปฏิบัติการวิจัย	○	○	○	○	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	●	●	●	●	●	
๖๑๕ ๓๑๔ การบริหารการพัฒนาสังคมเชิงพุทธ	●	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	
๖๑๕ ๓๑๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสังคมโลก	○	○	●	●	●	○	●	○	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	○	
๖๑๕ ๓๑๖ นวัตกรรมชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	●	●	○	○	●	○	●	●	○	○	●	○	●	●	●	○	●	○	○	
- วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต																				
๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ แผน ก แบบ ก(๒)	●	●	○	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
- สารนิพนธ์ จำนวน ๖ หน่วยกิต																				
๖๑๕ ๕๐๐ สารนิพนธ์ แผน ข	●	●	○	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	●	●	

๔. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

ปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
๑	<p>จบการศึกษาปีที่ ๑ นิสิตมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเชิงพื้นที่ผ่านการเขียนเป็นโครงการพัฒนาสังคมเชิงพื้นที่เพื่อต่อยอดเป็นนวัตกรรมเชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสามารถใช้เป็นพื้นที่ในการพัฒนาเป็นพื้นที่ในการทำวิจัยได้อย่างมีคุณภาพพัฒนาชุมชนให้เกิดนวัตกรรมชุมชนเชิงพื้นที่ ให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เน้นการรักษา อนุรักษ์ คุ้มครอง และการเตรียมความพร้อม เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับคนรุ่นต่อไป โดยปรากฏผลลัพธ์เชิงประจักษ์ผ่านการจัดเขียนและการจัดทำโครงการเพื่อการพัฒนาสังคมและทักษะในการติดตามประเมินผลของการจัดทำโครงการ บนฐานของการใช้หลักในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมทางแนวทางพุทธวิธีเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนฐานของหลักธรรมในพระพุทธศาสนา</p>
๒	<p>จบการศึกษาปีที่ ๒ นิสิตสามารถประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในวิชาวิจัยมา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมทั้งในระดับพื้นที่ ระดับชุมชน สังคมและประเทศ เข้าใจกระบวนการในการทำวิจัย สามารถพัฒนาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ได้ โดยใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและความต้องการของพื้นที่ โดยครอบคลุมทั้งทางด้าน องค์ความรู้ใหม่ ๆ บนหลักการ BCG คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio-economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) สามารถนำเสนอผลงานต่อสาธารณะได้ และสามารถนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สมัยใหม่เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ</p>

หมวดที่ ๕

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโทสาขาวิชาการพัฒนาสังคม เป็นอย่างน้อย

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การสัมมนา การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้โดยให้เป็นความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในการออกข้อสอบหรือกำหนดกลไกและกระบวนการสอบ และมีการประเมินแผนการสอนสัมพันธ์กับการประเมินข้อสอบ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนจากผลการสอบ โดยคณะกรรมการประจำหลักสูตร และ/หรือ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกสถาบัน รวมถึงการประเมินอาจารย์ และการประเมินผลการเรียนการสอนโดยนิสิตเอง ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร ให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสาขาพัฒนาสังคมเอง ระบบประกันคุณภาพภายในระดับคณะ และระบบประกันคุณภาพภายในระดับสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๑) สถานะการดำเนินงานทำของมหาบัณฑิต ประเมินจากการดำเนินงานทำตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒) ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๓) ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อพร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔) ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๕) ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อองค์ความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๖) ผลงานของนิสิตมหาบัณฑิตที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

- จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
- จำนวนสิทธิบัตร

- จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
- จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๓.๑ แผน ก แบบ ก (๒)

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้ง เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๓) เกณฑ์อื่นๆ ต้องผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓.๒ แผน ข

๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้อง ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบ ประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น

๒) เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๓) เกณฑ์อื่นๆ ต้องผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

- บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน
- สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์และกฎระเบียบต่างๆ
- หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ของสาขาวิชา

และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยงโดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขา มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอนและมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่าง ๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/หรือต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๒.๒ การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๓ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๒.๔ มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

๒.๕ ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขา

หมวดที่ ๗

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรจัดให้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ.ตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑) จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน ๓ ท่าน ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๒) จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๓) มีการควบคุมภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔) มีการประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

๕) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ ที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๖) จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๗) มีการวางแผนติดตาม ควบคุมการดำเนินงานของหลักสูตรให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ TQF ข้อ ๑-๕ ให้ครบถ้วนทุกตัวเป็นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. บัณฑิต

๑) มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวัดผลและควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๒) มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓) อื่นๆ (ตามกำหนดเพิ่มเติมของบัณฑิตวิทยาลัย)

๓. นิสิต

๑) มีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการวัดผล ประเมินผลเพื่อติดตามและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพกระบวนการรับนิสิตโดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิต ให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใสชัดเจน มีเครื่องมือในการ คัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๒) สำหรับนิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในการประกาศรับ หลักสูตรมีกระบวนการ ในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนเข้าศึกษา อย่างมีระบบ มีกลไกนำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผล ติดตามเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนเข้ารับการศึกษา

๓) มีมีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนานิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนา ความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดี มี จิตสำนึกสาธารณะ

๔) มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และมีการวางระบบการป้องกัน หรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๕) มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผล ความพึงพอใจของนิสิตต่อการหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต เพื่อนำมา พัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๔. อาจารย์

๑) มีการวางแผนกระบวนการการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ โดยการรับอาจารย์ใหม่ ต้องมีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ตรงหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์ โดยมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและ มีการติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา ในการรับอาจารย์ใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพบริบท ปรัชญา วิสัยทัศน์ของ สถาบันและหลักสูตร มีกลไกการคัดเลือกที่เหมาะสมและโปร่งใส

๒) มีการวางแผนกระบวนการบริหารอาจารย์ อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและประเมินผล เพื่อการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของ อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างชัดเจน และมีความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ มีระบบการกำหนดภาระงานและแรงจูงใจในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การบริหารอาจารย์ประจำ หลักสูตรมีระเบียบและมีความโปร่งใสชัดเจน

๓) มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ โดยการกำหนดแผนการลงทุน งบประมาณและทรัพยากร และกิจกรรมการดำเนินงาน เพื่อกำกับติดตามคุณภาพของอาจารย์อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและ ติดตามประเมินผลเพื่อการพัฒนา มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์สนับสนุนการ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ และมีการรักษาอัตราการคงอยู่ของอาจารย์ โดยการกำกับควบคุมให้อัตราอาจารย์มีจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนิสิตที่รับเข้าในหลักสูตร โดยจัดให้มีการประเมินผลความพึงพอใจของ อาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

๑) มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาในการการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าทันวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิดรายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

๒) มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

๓) มีกระบวนการในการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีระบบ มีกลไกในการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และมีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำมคอ. ๓

๔) มีการกำหนดเกณฑ์ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกัน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

๕) มีกระบวนการในประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต การกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.๕ มคอ.๖ และ มคอ.๗) และมีการวางระบบการประเมินวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ

๖) มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

มีกระบวนการในการจัดการความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

ดัชนีตัวบ่งชี้ผลดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	X	X	X	X	X

ดัชนีตัวบ่งชี้ผลดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
๓. มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
๔. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ ๖ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันสิ้นสุดการสอบปลายภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
๕. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว	-	X	X	X	X
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง	X	X	X	X	X
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	X	X
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/มหาบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพ หลักสูตร เกลี้ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐	-	X	X	X	X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เกลี้ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐	-	-	X	X	X
รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องดำเนินการข้อ ๑-๕ ในแต่ละปี	๕	๕	๕	๕	๕
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	๙	๑๑	๑๒	๑๒	๑๒

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน

กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุก ๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่โดย อาจประเมินจากการทดสอบย่อยการสังเกตพฤติกรรมของนิสิตการอภิปรายโต้ตอบจากนิสิตการตอบคำถามของ นิสิตในชั้นเรียนซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้วก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่าผู้เรียนมีความ เข้าใจหรือไม่หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลาง ภาคเรียนและปลายภาคเรียนจะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ ในเนื้อหาที่ได้สอนไปหากพบว่ามีปัญหา ก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้านทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอนการตรงต่อ เวลาการชี้แจงเป้าหมายวัตถุประสงค์รายวิชาชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและการใช้สื่อการสอนในทุก รายวิชา

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

๒.๑ ประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า

ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งอาจารย์สามารถประเมินผลการ ทำงานได้ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่านั้นจะประเมินโดย ใช้แบบสอบถามหรืออาจจะจัดประชุมศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม

๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ

ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ ใช้ มหาบัณฑิต

๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา

ดำเนินการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร หรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่าง น้อย ๓ คนซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมิน ชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมดจะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งใน ภาพรวมและในแต่ละรายวิชากรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อยในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุง

หลักสูตรทั้งฉบับนั้นจะกระทำทุก ๕ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
มหาบัณฑิตอยู่เสมอ

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

คำอธิบายรายวิชา

๑. วิชาบังคับ

- ๖๑๕ ๑๐๑ พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม (๓) (๓-๐-๖)
(Fundamentals of Social Development)
ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสังคมไทย ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม
หลักการพัฒนาสังคม บทบาทหน้าที่ คุณธรรม จริยธรรม ของนักพัฒนาสังคม
- ๖๑๕ ๑๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการพัฒนาสังคม (๓) (๓-๐-๖)
(Buddhism and Social Development Paradigm)
ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการพัฒนาสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา พุทธ
ธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสังคม ระบบการบริหารเพื่อ
การพัฒนาเชิงพุทธ การบริหารการพัฒนาสังคมในประเทศไทยตามแนวพระพุทธศาสนา
- ๖๑๕ ๒๐๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ (๓) (๓-๐-๖)
(Buddhist Policy and Strategies of Social Development)
ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมของ
พระพุทธศาสนา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน กลไกการขับเคลื่อนนโยบายการประยุกต์และบูรณาการองค์ความรู้ด้าน
สังคมศาสตร์และพระพุทธศาสนาในการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมของประเทศทั้งในอดีต
ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งศึกษารณีขบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมขององค์กรพระพุทธศาสนาทั้งในและ
ต่างประเทศ
- ๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๒-๒-๕)
(Buddhist Meditation)
ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก
อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้น
ศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจาก
การเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๒. วิชาเอก

- ๖๑๕ ๑๐๖ แนวความคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม (๓) (๓-๐-๖)
(Concepts and Theories of Social Development)
ศึกษาพัฒนาการแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคม วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีด้านการพัฒนา
สังคมในอดีตปัจจุบัน ทฤษฎีการพัฒนาสังคมกระแสหลัก ทฤษฎีการพัฒนาสังคมกระแสรองและแนวคิดทฤษฎีการ
พัฒนาสังคมทางเลือก ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานการณ์ ปรากฏการณ์ การพัฒนาสังคมในสังคมไทยและ
สังคมโลก

๖๑๕ ๑๐๗ การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์ ๓ (๓-๐-๖)
(Creative spatial Development)

การสร้างความปลอดภัยหรือสร้างความเข้มแข็งเชิงพื้นที่ กลายเป็นเป้าหมายสำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยการศึกษาทฤษฎีการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลาทั้งทฤษฎีการพัฒนากระแสหลัก ทฤษฎีการพัฒนากระแสรอง ทฤษฎีทางเลือก และทฤษฎีการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับพื้นที่โดยเน้นการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดเอาเป้าหมายหรือสภาพปัญหาหรือความต้องการของพื้นที่เป็นตัวตั้ง จากนั้นสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากคนในพื้นที่ และสร้างให้เกิดการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่สร้างความขัดแย้งหรือความแตกแยกในพื้นที่

๖๑๕ ๒๐๘ ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Research Methodology for Social Development)

ศึกษาความหมาย สาระสำคัญและความสัมพันธ์ของศาสตร์ ปรัชญา หลักวิธีการทางวิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์นิยม แนวทาง รูปแบบ กระบวนการ และขั้นตอนการวิจัยทางสังคม ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย การสำรวจและทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การวัด เครื่องวัดและวิธีการเก็บข้อมูล การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อจัดเตรียมข้อเสนอเค้าโครงการวิจัย

๖๑๕ ๓๐๙ การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล ๓ (๐-๐-๙)
(Project writing and follow-up evaluation)

การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ตั้งอยู่บนความรับผิดชอบของทั้งหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนมักจะขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงโดยการจัดทำข้อเสนอโครงการฯ เพื่อให้ได้งบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินการทั้งของชุมชน องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ โดยให้นิสิตกำหนดหัวข้อตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา หรือประเด็นที่สอดคล้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนิสิต เพื่อจัดทำเป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่ พร้อมทั้งสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ ทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการฯ รวมถึงการพัฒนาตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมในระดับประเทศต่อไป

๓. วิชาเลือก

๖๑๕ ๓๑๐ พุทธจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Ethic and Social Development)

วิเคราะห์แนวนโยบาย การส่งเสริมคุณธรรม ปัญหาสังคมและกลุ่มบุคคลในเชิงจริยศาสตร์และธรรมาภิบาล โดยบูรณาการพุทธจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมในสังคมที่มีต่อการพัฒนาสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การวางแผน นโยบายและการจัดการพัฒนาสังคม

๖๑๕ ๓๑๑ การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์แบบพุทธวิถี ๓ (๓-๐-๖)
(Buddhist Paths for Organization and Human Resource Development)

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การและทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน ทั้งในปัจจุบันและกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา รวมทั้งรูปแบบและพฤติกรรมต่างๆ เน้นการวิเคราะห์บทบาทตัวแปรทางสังคมและองค์การที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน การร่วมมือ การประสานงาน เจตคติของบุคคลและกลุ่ม และการต่อต้าน โดยศึกษาถึงแนวความคิดและเทคนิควิธีในการจัดการหรือการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอื่นๆ ด้วยพุทธวิธี

๖๑๕ ๓๑๒ การพัฒนาและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Development and Evaluation of Social Development Project)
ศึกษาแนวคิด หลักการพัฒนาโครงการทางสังคม การประเมินผลโครงการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การจัดองค์การ การกำกับติดตาม ควบคุมงานและการประเมินผลโครงการพัฒนาสังคมในมิติต่างๆ

๖๑๕ ๓๑๓ สัมมนาโครงการพัฒนาสังคมและการวิจัย ๓ (๐-๐-๙)
(Seminar Social Development Project and Research)
เป็นรายวิชาฝึกภาคปฏิบัติที่ต้องเรียนต่อเนื่องจากการนำโครงการในการฝึกภาคปฏิบัติมาสู่รูปแบบการพัฒนาสังคมอย่างเป็นรูปธรรม โดยผสมกับเทคนิควิธีการในการทำวิจัย เพื่อให้เกิดทักษะการนำไปใช้และพัฒนางานภาคนิพนธ์ของนิสิต ให้มีคุณภาพมากขึ้น

๖๑๕ ๓๑๔ การบริหารการพัฒนาสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Social Development Administration)
ศึกษาแนวคิด การบริหาร กระบวนการบริหาร การบริหารการพัฒนา การบริหาร การพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมตามแนวพุทธ การบริหารราชการแผ่นดิน องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม การบริหารการพัฒนาสังคม การวิเคราะห์ การนำนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและชาติ

๖๑๕ ๓๑๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสังคมโลก ๓ (๓-๐-๖)
(Sustainable Development Goals in Global Perspective)
ศึกษาแนวคิดสากลว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ความรับผิดชอบต่อสังคม กระบวนการสร้างสันติภาพ ความยุติธรรม การลดความเหลื่อมล้ำ และการตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ในมิติของการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน

๖๑๕ ๓๑๗ นวัตกรรมชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๓ (๓-๐-๖)
(Community Innovation for Sustainable Development)
การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนได้ จำเป็นต้องสร้างกระบวนการคิดแบบใหม่ ๆ โดยการพัฒนารฐานของชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนเมืองก็ตาม ให้สามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการปรับตัวให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน โดยหันกลับมาพึ่งพาตนเองโดยการพัฒนาต่อยอดจากองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาดั้งเดิมให้มีความทันสมัยมากขึ้น มีกระบวนการที่

มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมต่อไป

๔. วิทยานิพนธ์

๖๑๕ ๔๐๐

วิทยานิพนธ์

๑๒ หน่วยกิต

(Thesis)

ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการพัฒนาสังคมที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์

๕. สารนิพนธ์

๖๑๕ ๕๐๐

สารนิพนธ์

๖ หน่วยกิต

(Research Paper)

ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่น่าสนใจในบริบทของการพัฒนาสังคม ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์

ภาคผนวก ข
ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร

ตารางเปรียบเทียบ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ชื่อหลักสูตรและชื่อปริญญา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	หมายเหตุ
รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๔๑๘๕๑๑๐๕๐๕๖ ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Social Development	รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๔๑๘๕๑๑๐๕๐๕๖ ภาษาไทย : <u>หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต</u> สาขาวิชาการพัฒนาสังคม ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Social Development	ปรับเปลี่ยนชื่อ หลักสูตร ภาษาไทย
ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Social Development) ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (การพัฒนาสังคม) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Social Development)	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Social Development) ชื่อย่อภาษาไทย : <u>ศศ.ม.</u> (การพัฒนาสังคม) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Social Development)	ปรับเปลี่ยนชื่อ ปริญญาภาษาไทย

๒. ปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์

ปรัชญา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ในเชิงลึกและกว้างเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติให้มีคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมบนพื้นฐานแห่งหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา	ปรัชญา <u>หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต</u> สาขาวิชาการพัฒนาสังคม มีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ในเชิงลึกและกว้างเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติให้มีคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมบนพื้นฐานแห่งหลักธรรมใน <u>พระพุทธศาสนา และการพัฒนาที่ยั่งยืน</u> ที่สอดคล้องกับพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพื่อเป็นสถานที่	ปรับปรุงเพื่อให้ สอดคล้องกับ บริบทที่เปลี่ยนไป
--	---	--

<p>พระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป และปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”</p>	<p>ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป และปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”</p>	
<p>วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สามารถนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. เพื่อสนองความต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพของหน่วยงานทั้งองค์การศาสนา รัฐ เอกชนและสาธารณประโยชน์</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมการสร้างชุมชนและเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งโดยร่วมมือกับนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ ทั้งในและนอกสถาบัน ดำเนินการจัดการศึกษา แลกเปลี่ยนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p>	<p>วัตถุประสงค์ของหลักสูตร</p> <p>๑. เพื่อผลิตศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาสังคม ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต สามารถนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาบุคลากร นักพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพของหน่วยงานภาครัฐ องค์การศาสนา <u>ภาคประชาคม ธุรกิจ</u>เอกชน และสาธารณประโยชน์</p> <p>๓. <u>เพื่อเสริมสร้างการจัดการงานพัฒนาสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ</u></p> <p>๔. เพื่อส่งเสริมการสร้างสุขภาวะของชุมชนและเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งโดยร่วมมือกับนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ ทั้งในและนอกสถาบัน ดำเนินการจัดการศึกษา แลกเปลี่ยนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p>	<p>ปรับปรุงโดยเพิ่ม วัตถุประสงค์ให้ครอบคลุมมากขึ้น</p>

๓. โครงสร้างหลักสูตร

<p>โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐</p>	<p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>๑. หลักสูตร</p> <p>๑.๑ จำนวนหน่วยกิต / โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>๑) หลักสูตร แผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร</p> <p>๒) หลักสูตร แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร</p>	<p>๑. หลักสูตร</p> <p>๑.๑ จำนวนหน่วยกิต / โครงสร้างหลักสูตร</p> <p>๑) หลักสูตร แผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร</p> <p>๒) หลักสูตร แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิตตลอดหลักสูตร</p>	<p>คงเดิม</p>

<p>๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้</p> <p>๑) แผน ก แบบ ก ๒ เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td>วิชาบังคับ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเอก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๖</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิทยานิพนธ์</td> <td></td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๓๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> </table> <p>๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td>วิชาบังคับ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเอก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์</td> <td></td> <td>๖</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๓๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> </table> <p>โดยผู้ศึกษา แผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า</p>	วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต	วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต	วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต	วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์		๖	หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต	<p>๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน ดังนี้</p> <p>๑) แผน ก แบบ ก ๒ เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ได้แก่ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td>วิชาบังคับ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเอก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๖</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิทยานิพนธ์</td> <td></td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๓๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> </table> <p>๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้</p> <table border="0"> <tr> <td>วิชาบังคับ</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเอก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>วิชาเลือก</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๑๒</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์</td> <td></td> <td>๖</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>ไม่น้อยกว่า</td> <td>๓๙</td> <td>หน่วยกิต</td> </tr> </table> <p>โดยผู้ศึกษา แผน ข จะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า</p>	วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต	วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต	วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต	วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต	สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์		๖	หน่วยกิต	รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต	
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต																																																																															
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต																																																																															
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์		๖	หน่วยกิต																																																																															
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต																																																																															
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต																																																																															
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๙	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต																																																																															
สอบประมวลความรู้ สอบหลังจากศึกษาเรียนวิชาครบสารนิพนธ์		๖	หน่วยกิต																																																																															
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๙	หน่วยกิต																																																																															

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕	หมายเหตุ
วิชาบังคับ จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต	วิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต	เพิ่มหน่วยกิตจาก ๘ หน่วยกิตในหลักสูตรเดิม เป็น ๙ หน่วยกิตในหลักสูตรปรับปรุง
๖๑๕ ๑๐๑ พื้นฐานสำหรับการพัฒนาสังคม (Fundamentals Social Development) (๓) (๓-๐-๖) ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับสังคมไทย ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม หลักการพัฒนาสังคม บทบาทหน้าที่ คุณธรรม จริยธรรม ของนักพัฒนาสังคม		คงเดิม
๖๑๕ ๒๐๒ ภาษาอังกฤษสำหรับการพัฒนาสังคม (English for Social Development) (๓) (๓-๐-๖) ฝึกทักษะและกลวิธีการอ่าน การเขียน การตีความภาษาอังกฤษ เพื่อความพร้อมในการศึกษาสาขาวิชาการพัฒนาสังคม และเทคนิคในการอ่าน บทความหรือข้อความจากตำราในสาขาวิชาการพัฒนาสังคม		ตัดออก เนื่องจากเป็น ข้อบังคับของบัณฑิต วิทยาลัย นิสิตจะต้อง เรียน วิชา ภาษาอังกฤษ ๐๐๓ และ ๐๐๔ อยู่แล้ว
๖๑๕ ๑๐๓ พระพุทธศาสนากับกระบวนการทัศน์การพัฒนาสังคม (Buddhism and Social Development Paradigm)๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการทัศน์การพัฒนาสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา พุทธธรรมสำหรับการพัฒนาสังคม ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม		คงเดิม

<p>ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสังคม ระบบการบริหารเพื่อการพัฒนาเชิงพุทธ การบริหารการพัฒนาสังคมในประเทศไทยตามแนวพระพุทธศาสนา</p>		
<p>๖๑๕ ๒๐๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมแนวพุทธ (Buddhist Policy and Strategies of Social Development) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมของพระพุทธศาสนา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน กลไกการขับเคลื่อนนโยบายการประยุกต์และบูรณาการองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์และพระพุทธศาสนาในการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมของประเทศทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งศึกษากรณีขบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมขององค์กรพระพุทธศาสนาทั้งในและต่างประเทศ</p>		<p>คงเดิม</p>
<p>๖๑๕ ๓๐๕ ภาวะผู้นำแนวพุทธกับการพัฒนาสังคม (Buddhist Leadership and Social Development) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทางของพระพุทธเจ้า พุทธธรรมสำหรับการสร้างภาวะผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาสังคม รวมทั้งกระบวนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล เพื่อประยุกต์ใช้ในการฝึกอบรมและการจัดการเพื่อการพัฒนาสังคม</p>		<p>ตัดออก เนื่องจากเนื้อหาไม่ ความซ้ำซ้อนกับ รายวิชาอื่น</p>
<p>๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (Buddhist Meditation) (๓) (๒-๐-๖) ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อнуฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการ</p>		<p>คงเดิม</p>

<p>ปฏิบัติการมาตรฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสม ถรรพฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐาน และ ผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน และผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น</p>		
<p>วิชาเอก จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเอก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>๖๑๕ ๑๐๖ แนวความคิดและทฤษฎีทางการพัฒนาสังคม (Concepts and Theories of Social Development) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาพัฒนาการแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคม วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีด้านการพัฒนาสังคมในอดีตปัจจุบัน ทฤษฎีการพัฒนาสังคมกระแสหลัก ทฤษฎีการพัฒนาสังคมกระแสรองและแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาสังคมทางเลือก ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานการณ์ ปรัชญาการณ การพัฒนาสังคมใน สังคมไทยและสังคมโลก</p>		<p>คงเดิม</p>
<p>๖๑๕ ๑๐๗ ภาวะผู้นำกับการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน (Leadership and Development of Being Social Sustainability) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาทฤษฎีภาวะและรูปแบบของผู้นำ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และ คุณสมบัติของผู้นำที่มีประสิทธิภาพต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมที่ กำลังพัฒนาไปเป็นแบบยั่งยืน โดยเน้นการศึกษาแบบปฏิบัติการของการ สร้างทักษะการบริหารงานและบริหารคน การสร้างและนำทีมงานที่มี วัฒนธรรมสู่ความสำเร็จ และการบริหารข้ามวัฒนธรรมแบบพุทธวิธีของสังคม แบบยั่งยืน อาทิ การศึกษาถึงการสร้างภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการ</p>		<p>ตัดออก เนื่องจากเนื้อหา ความซ้ำซ้อนกับ รายวิชาอื่น</p>

<p>บริหารกิจการพระพุทธศาสนาแบบยั่งยืน ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานให้เกิดความกลมเกลียวกันในสังคมที่มีความแตกต่างกันของคนแต่ละรุ่น (Generation)</p>		
<p>๖๑๕ ๒๐๘ ระเบียบวิธีวิจัยทางการพัฒนาสังคม (Research Methodology for Social Development) ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาความหมาย สาระสำคัญและความสัมพันธ์ของศาสตร์ ปรัชญา หลักวิธีการทางวิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์นิยม แนวทาง รูปแบบ กระบวนการ และขั้นตอนการวิจัยทางสังคม ได้แก่ การกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัย การสำรวจและทบทวนวรรณกรรม การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การวัด เครื่องวัดและวิธีการเก็บข้อมูล การประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อจัดเตรียมข้อเสนอเค้าโครงการวิจัย</p>		<p>คงเดิม</p>
<p>๖๑๕ ๒๐๙ การสัมมนาเชิงการปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาสังคม (Seminar and workshop for Social Development) (๓-๐-๖)</p> <p>สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนากิจกรรมการพัฒนาสังคม โดยให้นิสิตกำหนดหัวข้อตามความเห็นชอบของอาจารย์ประจำรายวิชา เพื่อวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติการในพื้นที่</p>	<p>๖๑๕ ๒๐๙ การเขียนโครงการและการติดตามประเมินผล (Project writing and follow-up evaluation) ๓ (๐-๐-๙)</p> <p><u>เป็นการพัฒนาทักษะการเขียนโครงการ ว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้าง การเขียนโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่เป็นตัวตั้ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมอย่างเป็นรูปธรรมและตรงกับความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งการติดตามประเมินผล การสร้างเครื่องมือ การสร้างตัวชี้วัด และเทคนิคในการลงเก็บข้อมูล เพื่อนำผลการติดตามประเมินผลมาพัฒนาเชิงพื้นที่ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</u></p>	<p>เปลี่ยนเป็นรายวิชาใหม่</p>

วิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต	วิชาเลือก แบบ ก ๒ จำนวน ๖ หน่วยกิต แผน ข จำนวน ๑๒ หน่วยกิต	หมายเหตุ
<p>๖๑๕ ๓๑๐ พุทธจริยธรรมกับการพัฒนาสังคม(Buddhist Ethics and Social Development) ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>วิเคราะห์แนวโน้มนโยบาย การส่งเสริมคุณธรรม ปัญหาสังคมและกลุ่มบุคคล ในเชิงจริยศาสตร์และธรรมาภิบาล โดยบูรณาการพุทธจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยมในสังคมที่มีต่อการพัฒนาสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ การวางแผน นโยบายและการจัดการพัฒนาสังคม</p>		คงเดิม
<p>๖๑๕ ๓๑๑ การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์แบบพุทธวิถี (Buddhist Paths for Organization and Human Resource Development) ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การและทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน ทั้งในปัจจัยและกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา รวมทั้งรูปแบบและพฤติกรรมต่างๆ เน้นการวิเคราะห์บทบาทตัวแปรทางสังคมและองค์การที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน การร่วมมือ การประสานงาน เจตคติของบุคคลและกลุ่ม และการต่อต้าน โดยศึกษาถึงแนวความคิดและเทคนิควิธีในการจัดการ หรือการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนานั้นๆ ด้วยพุทธวิถี</p>		คงเดิม
<p>๖๑๕ ๓๑๒ การพัฒนาและการประเมินโครงการพัฒนาสังคม (Development and Evaluation of Social Development Project) ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาแนวคิด หลักการพัฒนาโครงการทางสังคม การประเมินผลโครงการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การจัดองค์การ การกำกับติดตาม ควบคุมงานและการประเมินผลโครงการพัฒนา</p>		คงเดิม

<p>สังคมในมิติต่างๆ</p>		
<p>๖๑๕ ๓๑๓ สัมมนาปฏิบัติการวิจัย (Seminar on Research Practice) ๓ (๓-๐-๖) สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การเขียนโครงการวิจัย (Research Proposal) ของนิสิตตามความสนใจเน้นเป็นพิเศษในเรื่องการกำหนดปัญหาการวิจัย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดกรอบความคิด (Conceptual Framework) การสร้างเครื่องมือวัด การเลือกตัวอย่าง การวางแผนการจัดการในการเก็บข้อมูลวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย</p>	<p><u>๖๑๕ ๓๑๓ สัมมนาโครงการพัฒนาสังคมและการวิจัย (Seminar Social Development Project and Research) ๓ (๓-๐-๖)</u> <u>เป็นรายวิชาที่ต้องเรียนต่อเนื่องจากการนำโครงการในการฝึกภาคปฏิบัติ มาสู่รูปแบบการพัฒนาสังคมอย่างเป็นรูปธรรม โดยผสมกับเทคนิควิธีการในการทำวิจัย เพื่อให้เกิดทักษะการนำไปใช้และพัฒนางานภาคนิพนธ์ของนิสิต ให้มีคุณภาพมากขึ้น</u></p>	<p>เปลี่ยนชื่อรายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมเชิงพื้นที่มากขึ้น</p>
<p>๖๑๕ ๓๑๔ การบริหารการพัฒนาสังคม (Social Development Administration) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิด การบริหาร กระบวนการบริหาร การบริหารการพัฒนา การบริหาร การพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมตามแนวพุทธ การบริหารราชการแผ่นดิน องค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม การบริหารการพัฒนาสังคม การวิเคราะห์ การนำนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและเทศบาล</p>		<p>ย้ายไปอยู่กลุ่มวิชาเลือก</p>
<p>๖๑๕ ๓๑๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทสังคมโลก (Sustainable Development Goals in Global Perspective) ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิดสากลว่าด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ความรับผิดชอบต่อสังคม กระบวนการสร้างสันติภาพ ความยุติธรรม</p>		<p>คงเดิม</p>

<p>การลดความเหลื่อมล้ำ และการตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในมิติของการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน</p>		
<p>๖๑๕ ๓๑๖ การพัฒนาการรู้ คิด และปัญญาทางสังคม (Social Cognition Development) ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาถึงกระบวนการและวิธีการสร้างความรู้ การคิด และระบบปัญญา (ความฉลาด) ต่างๆ ของมนุษย์ ที่ส่งผลให้เกิดเป็นรูปแบบของพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก ความเชื่อ คุณธรรม จริยธรรม ทศนคติ บุคลิกภาพ แรงจูงใจต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เข้าใจตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถนำไปพัฒนาทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รวมทั้งทักษะการสื่อสาร การแสดงออกของพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ซึ่งเน้นการศึกษาถึงกระบวนการทางสมองของมนุษย์โดยตรง ทั้งทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ การลงทดสอบรูปแบบความคิดและพฤติกรรมเหล่านั้นในพื้นที่จริง</p>	<p><u>๖๑๕ ๓๑๖ นวัตกรรมชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Community Innovation for Sustainable Development) ๓ (๓-๐-๖)</u></p> <p><i>การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนได้ จำเป็นต้องสร้างกระบวนการคิดแบบใหม่ ๆ โดยการพัฒนารฐานของชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนเมืองก็ตาม ให้สามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการปรับตัวให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน โดยหันกลับมาพึ่งพาตนเองโดยการพัฒนาต่อยอดจากองค์ความรู้หรือภูมิปัญญาดั้งเดิมให้มีความทันสมัยมากขึ้น มีกระบวนการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมต่อไป</i></p>	<p>เปลี่ยนเป็นรายวิชาใหม่ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติการเชิงพื้นที่มากขึ้น</p>
<p>๖๑๕ ๓๑๗ การวิจัยเชิงทดลองทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (Experimental Research in Social and Human Sciences)๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาหลักและวิธีการพื้นฐานและองค์ประกอบที่สำคัญในการวิจัยเชิงทดลองทั้งในทางสังคมศาสตร์และทางมนุษยศาสตร์ วิธีทางการทดลองทั้งในห้องปฏิบัติการและในภาคสนาม รูปแบบการทดลองต่างๆ (อาทิ แบบกึ่งทดลอง) วิธีการวางแผน การควบคุม การสร้างคุณภาพของงานทดลอง โดยเน้นการออกแบบการทดลอง การสร้างสมมติฐานและการทดสอบสมมติฐาน</p>	<p><u>๖๑๕ ๓๑๗ การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างสร้างสรรค์ (Creative spatial Development) ๓ (๓-๐-๖)</u></p> <p><i>การสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือสร้างความเข้มแข็งเชิงพื้นที่กลายเป็นเป้าหมายสำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยการศึกษาทฤษฎีการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลาทั้งทฤษฎีการพัฒนากระแสหลัก ทฤษฎีการพัฒนากระแสรอง ทฤษฎีทางเลือก และทฤษฎีการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับพื้นที่โดยเน้นการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันตาม</i></p>	<p>เปลี่ยนเป็นรายวิชาใหม่ ตัดออกเนื่องจากเนื้อหาบางส่วน ได้เรียนรู้แล้วในรายวิชาวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมอยู่แล้ว และต้องการสร้างการพัฒนาเชิง</p>

<p>ต่าง ๆ วิธีการสร้างคุณภาพของเครื่องมือ รวมทั้งวิธีการใช้สถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และประเมินผลที่เหมาะสม และวิธีการสรุปและเขียนผลงานวิจัยเชิงทดลอง โดยเน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ที่ผู้วิจัยเชิงทดลองพึงต้องมี</p>	<p><u>บริบทของแต่ละพื้นที่ โดยกำหนดเอาเป้าหมายหรือสภาพปัญหาหรือความต้องการของพื้นที่เป็นตัวตั้ง จากนั้นสร้างกระบวนการเปลี่ยนแปลง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากคนในพื้นที่ และสร้างให้เกิดการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม โดยไม่สร้างความขัดแย้งหรือความแตกแยกในพื้นที่</u></p>	<p>พื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม</p>
<p>วิทยานิพนธ์ แบบ ก ๒</p>		
<p>๖๑๕ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ (Thesis) ๑๒ หน่วยกิต ศึกษาวิจัยและนำเสนอผลการวิจัยซึ่งมีเนื้อหาสาระทางด้านการพัฒนาสังคมที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนา ภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยขั้นตอนและรูปแบบของการนำเสนอวิทยานิพนธ์</p>		<p>คงเดิม</p>
<p>สารนิพนธ์ แผน ข</p>		
<p>๖๑๕ ๕๐๐ สารนิพนธ์ (Research Paper) ๖ หน่วยกิต ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในปัญหาหรือเรื่องที่น่าสนใจในบริบทของการพัฒนาสังคม ภายใต้การอนุญาต แนะนำและการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปของสารนิพนธ์</p>		<p>คงเดิม</p>

ภาคผนวก ค
ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

**หมวดที่ ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบปริญญาธรรมแก่ประโยคและ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีนับแต่สำเร็จการศึกษา หรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการ ประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒ การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาาระบบหน่วยกิตภูมิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์ บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	๑๒	หน่วยกิต
กลุ่มวิชา	๑๘	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
กลุ่มวิชา	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนา สัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมงและเมื่อรวมเวลาการศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสม และรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตที่มีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิด ภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษา เป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑ นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ W ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การฟื้นสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้ฟื้นสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่ฟื้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตฟื้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่ฟื้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่างๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยนิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมด พร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ์ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้วต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มีมหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างจริงจังอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน

นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกตินับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นเว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มีมหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนวิชาในภาคการศึกษาใด ต้องลาพักการศึกษาตาเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผน การศึกษาโดยคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขและมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในทะเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอลอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ลอนได้ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษาโดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วย วิธีการทดสอบ การเขียนรายงาน การมอบหมายงานให้ทำ หรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้นเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้
บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา หรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น และ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษา รายวิชาของบัณฑิตวิทยาลัย ใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษา ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผล หรือไม่มีการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับวิทยานิพนธ์ที่อยู่ระหว่างกาเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น ๔

ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B +
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอลถอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนิสิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผลและส่งผลการศึกษาของนิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้ออนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับ และมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำวิทยานิพนธ์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้รับไว้ในข้อ ๑๓. ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมีได้วัดผลการวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจแต่ยังมีได้วัดผลการวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้น เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยกิตให้ครบหลักสูตร ให้นับหน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือกลุ่มวิชา ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือกลุ่มวิชา ต้องลงทะเบียนศึกษารายวิชานั้นอีกและสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลง ทะเบียนรายวิชาเดิม หรือ อาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับหน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วยหน่วยกิตของรายวิชานั้น แล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกันและหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, U, W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้นมาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕ การทำวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำวิทยานิพนธ์และการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติ ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาค การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติ ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่าง วิทยานิพนธ์แล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ วิทยานิพนธ์ซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาพุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต หรือปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตการนำวิทยานิพนธ์ออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติ จากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หมวดที่ ๖ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า หรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายกลุ่มวิชาทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณีที่ หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด

ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา

๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐

๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ

๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗ ความประพฤติและวินัยนิสิต

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ ความผิด ดังนี้

๓๒.๑ ภาคทัณฑ์

๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือหลายรายวิชา

๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น

๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี

๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วในข้อ ๓๒ นิสิตต้องได้รับ โทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้

๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระงับการให้ปริญญาที่มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระงับการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหาย หรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ตามสมควรแก่กรณีเฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิด ระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุม การสอบเป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศักราช ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพ.ศ.๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพ.ศ.๒๕๕๑แก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ.๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต”

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๙**

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษาน้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนด คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วยยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

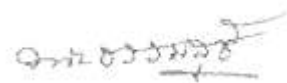
๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)
พุทธศักราช ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓)”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ
พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพละเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาบุญโถ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การศึกษาระดับปริญญาตรีของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาคิสรซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาคิสร		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

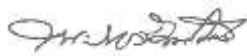
๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐

อนุญาตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒
- (๒) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๓) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๔) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๑ ให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ตามขั้นตอน

๖.๒ โครงร่างวิทยานิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๗) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- (๘) โครงสร้างของรายงานวิทยานิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๙) บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- (๑๐) ประวัติผู้วิจัย

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ และข้อกำหนดอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๓ การเสนอขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๖ ฉบับ ในจำนวนนี้ต้องมีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกคน บนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๔ นิสิตที่ประสงค์จะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เชิงปริมาณ ที่มีเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามชั้วคร่าว ต้องส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ในวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์

๖.๕ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาสอบแต่ละครั้ง นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ด้วย

๖.๖ เมื่อนิสิตแก้ไขหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ตามมติคณะกรรมการแล้วให้ยื่นแบบคำร้อง บท ๘.๑ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๔ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ให้ประธานคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อ ผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ในหัวข้อนั้นต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ เมื่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อ นิสิตและหัวข้อวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

๗.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๗.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒ ที่มีสิทธิลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากไม่สามารถชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องยื่นคำร้องขอชำระค่าลงทะเบียนล่าช้าต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ หากเกินต้องชำระเป็นค่าปรับในอัตราค่าลงทะเบียนล่าช้า จำนวน ๕๐ บาท ต่อ ๑ วันทำการ

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างวิทยานิพนธ์

๘.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งหัวข้อและโครงร่างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน ๔ ชุด

๘.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ใหม่ โดยไม่ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก ยกเว้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นความประสงค์ส่วนตัวของนิสิต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว พบว่าไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ซ้ำอีก

๘.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องและได้เข้าชี้แจงแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ข้อ ๙ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๒ รูปคน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน

๙.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๔ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำวิทยานิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ข้อ ๑๐ การเขียนวิทยานิพนธ์

ให้นิสิตเรียบเรียงวิทยานิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดวิทยานิพนธ์ ตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๑ การรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์

๑๑.๑ นิสิตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษ ตั้งแต่ ๙ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้อื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒.๑ (หลักสูตรภาษาไทย) ผู้ได้รับผลการศึกษ ตั้งแต่ ๖ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้อื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๓ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑.๑ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ผู้ผ่านรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบ ๓ รายวิชาแล้ว และยังไม่ได้อื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕

การสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๒ การขอสอบวิทยานิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้อื่นอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนวิทยานิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับค่า
ระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งแนบวิทยานิพนธ์ ๑
ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๑๒.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำ
ร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๑๒.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบวิทยานิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่าน
ประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พร้อมกับเสนอวิทยานิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อ
ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๑๒.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยส่งวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

๑๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่
ไม่เกิน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน

๓ ท่าน

๑๓.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายงานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย
เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

๑๓.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้ง
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบ
โดยทั่วกัน และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน รายงาน
คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบ

๑๓.๔ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบวิทยานิพนธ์
ได้ ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๖

การประเมินผลวิทยานิพนธ์

ข้อ ๑๔ การประเมินผลวิทยานิพนธ์

๑๔.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๔.๒ ให้มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง

๑๔.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๑๔.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In progress)

๑๔.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติวิทยานิพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๔.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ การส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๕.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วยบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด และแผ่นซีดีบันทึกไฟล์หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทั้ง

ที่เป็นแบบไฟล์ Microsoft Word และไฟล์ Adobe PDF จำนวนไฟล์ละ ๑ แผ่น ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่
นิติตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิติตสำเร็จการศึกษา

๑๕.๒ ในกรณีที่นิติตประสงค์จะเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือมอบให้แก่หน่วยงาน
ใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติวิทยานิพนธ์ ให้นิติตยื่นคำร้องพร้อมด้วยวิทยานิพนธ์ตาม
จำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบวิทยานิพนธ์ฉบับ
ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๕.๓ วิทยานิพนธ์และบทคัดย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิติต
ที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิต
วิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ นิติตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์และลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะ
ประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติวิทยานิพนธ์ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๔๖

ข้อ ๑๗ นิติตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ และลงทะเบียนภายหลังที่
ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพระเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ

ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิต ที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาคิสรซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาคิสร		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลีให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลีให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญฺเวย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสประจำรายวิชา

เพื่อให้การกำหนดรหัสประจำรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดรหัสประจำรายวิชา ไว้ดังต่อไปนี้

ก. การกำหนดรหัสประจำรายวิชา ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- ๑) รหัสรายวิชา
- ๒) ชื่อวิชา
- ๓) จำนวนหน่วยกิต
- ๔) จำนวนชั่วโมงบรรยาย
- ๕) จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการ
- ๖) จำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลา

๑. รหัสรายวิชาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยเลข ๖ หลัก ตัวอย่าง ๑๐๑ ๒๑๑

๑.๑ เลขตัวที่ ๑ หมายถึง คณะและระดับของหลักสูตร ดังนี้

๑) เลข ๑	หมายถึง คณะพุทธศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๒) เลข ๒	หมายถึง คณะครุศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๓) เลข ๓	หมายถึง คณะมนุษยศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี
๔) เลข ๔	หมายถึง คณะสังคมศาสตร์	หลักสูตรระดับปริญญาตรี

- ๕) เลข ๕ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
- ๖) เลข ๖ หมายถึง หลักสูตรระดับพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
- ๗) เลข ๗ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง
- ๘) เลข ๘ หมายถึง หลักสูตรระดับพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
- ๙) เลข ๙ หมายถึง หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรหลังพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

๑.๒ เลขตัวที่ ๒ และ ๓ หมายถึง สาขาวิชา เริ่มตั้งแต่เลข ๐๑ ไปถึง ๙๙ ในทุกหลักสูตร โดยให้นับเลขตามลำดับการเปิดสาขาวิชา และเลข ๐๐ หมายถึง หลายสาขาวิชาในหลักสูตรนั้นบังคับให้ศึกษารายวิชาเหมือนกัน

๑.๓ เลขตัวที่ ๔ หมายถึง ชั้นปีที่จัดให้มีการศึกษารายวิชานั้นในระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ เป็นต้นไป และหมายถึงภาคการศึกษาที่จัดให้มีการศึกษารายวิชานั้นในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต พุทธศาสตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต และประกาศนียบัตรหลังพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป

๑.๔ เลขตัวที่ ๕ และ ๖ หมายถึง ลำดับรายวิชาในแต่ละหลักสูตร เริ่มตั้งแต่เลข ๐๑ ไปถึง ๙๙ และเลข ๐๐ หมายถึง สารนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์

๑.๕ รายวิชาที่เป็นวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและวิชาแกนพระพุทธศาสนา ให้กำหนดเลข ๓ ตัวแรกเป็นเลข ๐๐๐

๒. ชื่อรายวิชา

- ๒.๑ ให้เขียนชื่อเต็มของรายวิชา ไม่จำกัดจำนวนตัวอักษร
- ๒.๒ หลักสูตรภาษาไทย ให้เขียนชื่อรายวิชาด้วยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ๒.๓ หลักสูตรภาษาอังกฤษ ให้เขียนชื่อรายวิชาด้วยภาษาอังกฤษอย่างเดียว
- ๒.๔ หลักสูตรภาษาอื่นจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้เขียนชื่อรายวิชาด้วยภาษานั้นๆ และภาษาอังกฤษ

๓. จำนวนหน่วยกิต

ต้องเป็นเลขไม่มีทศนิยม ไม่เกิน ๒ หลัก

๔. จำนวนชั่วโมงบรรยาย

คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ และต้องเป็นเลขไม่มีทศนิยม ไม่เกิน ๒ หลัก

๕. จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการ

๕.๑ คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ และต้องเป็นเลขไม่มีทศนิยม ไม่เกิน ๒ หลัก

๕.๒ จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการ รวมถึงการปฏิบัติให้ห้องทดลอง หรือการปฏิบัติในภาคสนาม

๖. จำนวนศึกษานอกเวลา

คิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ และต้องเป็นเลขไม่มีทศนิยม ไม่เกิน ๒ หลัก

ข. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

๑. การกำหนดรหัสรายวิชาใหม่เพื่อใช้กับรายวิชาใหม่ สามารถกระทำได้ที่

๒. การเปลี่ยนชื่อรายวิชาเดิมเป็นชื่อใหม่ และใช้รหัสรายวิชาใหม่ กระทำได้แต่ต้องตรวจสอบให้ละเอียดก่อนว่าไม่ซ้ำซ้อนกับรหัสรายวิชาอื่น

๓. การเปลี่ยนชื่อรายวิชาเดิมเป็นชื่อใหม่ แต่ใช้รหัสเดิมจะกระทำไม่ได้ ยกเว้นแต่จะได้ประกาศยกเลิกการใช้รหัสรายวิชานั้นเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ ปีแล้ว และรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนแล้ว แต่ยังไม่มีการนิสิตลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้สำหรับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่และหลักสูตรใหม่ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อให้การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สถาบันภาษา” หมายความว่า สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“MCU-GET: MCU-Graduate English Test” หมายความว่า การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษที่ดำเนินการโดยสถาบันภาษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อ ๕ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ mcu ๐๐๓ และ mcu ๐๐๔ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด สำหรับนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.บส., ป.ทศ. และ ป.สศ. ต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษตามที่สถาบันภาษากำหนด จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

กรณีนิสิตผ่านการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือผ่านการสอบ MCU-GET หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษจากสถาบันอื่นๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรอง ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปีก่อนได้รับคัดเลือกเข้าศึกษา ได้รับยกเว้นไม่ต้องสมัครเรียนหรือสมัครสอบ MCU-GET อีก

ข้อ ๖ การสมัครเรียนและสมัครสอบ

(๑) นิสิตยื่นใบสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือการสมัครสอบ MCU-GET ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

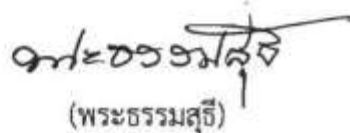
ข้อ ๗ การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ให้ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง การเรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตและระดับดุษฎีบัณฑิต

เพื่อให้การเรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงออกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง การเรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตและระดับดุษฎีบัณฑิต ดังนี้

๑. ให้เรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข ว่า “สารนิพนธ์” ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Research Paper”
๒. ให้เรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก ว่า “วิทยานิพนธ์” ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Thesis”
๓. ให้เรียกชื่องานนิพนธ์ของหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต ว่า “ดุษฎีนิพนธ์” ภาษาอังกฤษเรียกว่า “Dissertation”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๑๗๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นการเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) และมาตรา ๕๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศกำหนดชื่อปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ไว้ดังนี้

๑. ให้กำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาการพัฒนาลังคม ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีปริญญาสามชั้น ดังนี้

- เอก ชื่อภาษาไทยเรียกว่า "ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ "ปร.ด." และมีชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า "Doctor of Philosophy" ใช้อักษรย่อ "Ph.D."
- โท ชื่อภาษาไทยเรียกว่า "ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ "ศ.ม." และมีชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า "Master of Arts" ใช้อักษรย่อ "M.A."
- ตรี ชื่อภาษาไทยเรียกว่า "ศิลปศาสตรบัณฑิต" ใช้อักษรย่อ "ศ.บ." และมีชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า "Bachelor of Arts" ใช้อักษรย่อ "B.A."

๒. การกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาการพัฒนาลังคม ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ใช้อยู่ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้การกำหนดชื่อปริญญาและอักษรย่อดังกล่าว เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พระพรหมชิราธิปติ

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ประวัติและผลงานของอาจารย์

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อากาศโร) อบอุ่น
 ๒. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (สาขาการพัฒนาสังคม)
 ๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ สังคมวิทยา, การพัฒนาชุมชน
 ๔. สังกัด-สถานที่ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)
 งานวิจัย

พระเมธีธรรมาจารย์ (ประสาร หนองพร้าว) และพระมหาสุทิตย์ อบอุ่น. “Eco-Town : การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศวิทยาพระพุทธศาสนาของวัดในกรุงเทพมหานคร”.วารสารวิชาการธรรมทรรศน์.ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๔๕-๒๕๔.

พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อากาศโร) และพระพรหมบัณฑิต (ประยูร ธมฺมจิตโต). “องค์ประกอบรูปแบบและกระบวนการสร้างเครือข่ายการ วิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒) : ๙๒๓ - ๙๓๗.

พระสุธีรัตนบัณฑิต (สุทิตย์ อากาศโร), พระชยานันท์หมณี (ธรรมวัตร จรณธมฺโม),พระมหาประยูร โชติวิโร, พระปลัดสมชาย ปโยโค, สายชล ปัญญชิต, ภูเบศ วณิชชานนท์, พงษ์พัฒน์ ใหม่จันทร์ดี และ นัชชา ทากุดเรือ. “การเสริมสร้างองค์ความรู้และแนวการปฏิบัติเพื่อการตายดีตามแนวพระพุทธศาสนา”. วารสาร มหาจุฬานาคทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๒๐๕-๒๓๒.

พระครูโสภณพุทธศาสตร์ และพระมหาสุทิตย์ อากาศโร. “อัตลักษณ์ทางศาสนา : รูปแบบการสื่อความหมายเพื่อสร้างสันติภาพของประชาคมอาเซียน”. วารสารมหาจุฬานาคทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๑๘๘๗-๑๙๑๒.

พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปณฺโญ, พระสุธีรัตนบัณฑิต, พระครูอุทัยกิจจารักษ์, และพระครูวศินวรกิจ. “รูปแบบการส่งเสริมและการปฏิบัติต่อศาสนาในประเทศไทยและสิงคโปร์”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๓) : ๒๐๖๘-๒๐๘๑.

พระสุธีรัตนบัณฑิต . “องค์ประกอบ รูปแบบ และกระบวนการสร้างเครือข่ายการ วิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒) : ๙๒๓ - ๙๓๗.

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล ดร.โกนิฐ์ ศรีทอง
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (สาขาวิชาสังคมวิทยา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ สังคมวิทยา,มานุษยวิทยา,การศึกษา,สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

งานวิจัย

โกนิฐ์ ศรีทอง, ชลวิทย์ เจียรจิตต์, เบญจมาศ สุขสถิตย์, ชัยวัชร พรหมจิตติพงศ์. “สถานการณ์ความรอบรู้ด้านสุขภาพของพระสงฆ์ในสังคมไทย”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๕ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔) : ๑๗๙๓-๑๘๐๔.

ชมาวีร์ จันทร์อารีย์, พระสุธีรัตนบัณฑิต และโกนิฐ์ ศรีทอง. “เครือข่ายสร้างเสริมการเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาการหล่อพระของผู้ประกอบการโรงหล่อในจังหวัดนครปฐม”. วารสาร สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๑๕๐๖ – ๑๕๒๑.

พระทองเจริญ อุปสนโต, อุปสวรรณ ภาวนันท์ และโกนิฐ์ ศรีทอง. “โปรแกรมการพัฒนาจิตสำนึกและพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการจัดการขยะตามหลักภาวนา ๔ ด้วยนิเวศวิทยาเชิงพุทธของประชาชนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี”. วารสาร สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๖๙๘ – ๗๐๙.

ที่ ศธ ๐๕๐๖(๖) ๕๑๑๖

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓๒๘ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แจ้งผลการเทียบคุณวุฒิ

เรียน นายโกนิจู ศรีทอง

ตามที่ท่านเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาคุณวุฒิ Doctor of Philosophy จาก Panjab University สาธารณรัฐอินเดีย ว่าเทียบเท่าคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาคุณวุฒิต่างกล่าวแล้ว มีมติว่าเป็นคุณวุฒิต่างประเทศที่เทียบได้เท่ากับคุณวุฒิระดับปริญญาเอก ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๓ ของทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ) การพิจารณาคุณวุฒินี้ไม่รวมถึงการตรวจสอบการสำเร็จการศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์บัณฑิต ทิพากร)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๓๐ ๕๔๕๓

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๕๕๐

ประวัติอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล ดร.วสันต์ ลิ้มรัตน์ภัทรกุล
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ การพัฒนาชุมชน, การเมืองภาคพลเมือง, การปกครองส่วนท้องถิ่น, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, การติดตามและประเมินผลโครงการฯ
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

งานวิจัย

ธัชชนันท์ อิศรเดช และวสันต์ ลิ้มรัตน์ภัทรกุล. “ชุมชนกับการจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษาชาวตำบลหนองสาหร่าย”. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑๑ (พฤศจิกายน ๒๕๖๓) : ๓๗๕-๓๘๘.

วสันต์ ลิ้มรัตน์ภัทรกุล และมะลิวัลย์ แซ่อู่ย์. “พลวัตชาวนาไทยกับความท้าทายในการปรับตัวของปัญหาเรื่อง “ข้าว” ในยุค Thailand 4.0”. เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๖๑ เรื่อง “การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อคุณภาพชีวิต”. คณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยมหิดล (วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑) : ๑๓๕-๑๔๙.

ศักดิ์มงคล เชื้อทอง, พระสุธีรัตนบัณฑิต และวสันต์ ลิ้มรัตน์ภัทรกุล. “การส่งเสริมการฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกลางของทีมสหสาขาวิชาชีพชาวพุทธ โรงพยาบาลสระบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๔) : ๔๙-๖๑.

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล ดร.วิวัฒน์ หามนตรี
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ พัฒนาสังคม,สังคมศึกษา,สังคมวิทยา,สังคมสงเคราะห์ศาสตร์
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

อุบลวรรณ ภาวกานันท์, เพื่อน กิตติโสภโณ, วิวัฒน์ หามนตรี, และเตชา กัปโก. “บทบาทของ “วัด” ในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุดำเนินชีวิตอย่างมีอิสระและสามารถที่จะให้คุณค่ากับครอบครัวและสังคม”. วารสาร e veridien. ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒) : ๑๒๓๓ - ๑๒๓๘.

วิวัฒน์ หามนตรี, เสกศักดิ์ ขลิบทอง และเตชากัปโก “กระบวนการสร้างทุนปัญญาเชิงพุทธของผู้ประกอบการกิจการเพื่อสังคมในจังหวัดสมุทรสาคร”. วารสารมหาจุฬาริชาการ. ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๖๒) : ๓๐๒ - ๓๑๗.

วิวัฒน์ หามนตรี, พระครูปลัดนิคม นาควโร และกิตติทัศน์ ผกาทอง. “การพัฒนารูปแบบและมาตรฐานในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดกรุงเทพมหานคร”. วารสารมหาจุฬาริชาการ. ปีที่ ๖ ฉบับพิเศษ (พฤษภาคม ๒๕๖๒) : ๓๓๔ - ๓๔๘.

ศรัณย์กอสานาน, อุบลวรรณ ภาวกานันท์, วิวัฒน์ หามนตรี และจำมยุร์ ลุงเอื้อง. “ศูนย์การสร้างสุขภาวะให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยการปฏิบัติธรรมร่วมกับนวัตกรรมการป้องกันกลับทางชีวภาพ”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๕) : ๘๗-๑๐๕.

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/ฉายา/สกุล ดร.อุบลวรรณ ภาวกานันท์
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (สาขาจิตวิทยา)
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ จิตวิทยา
๔. สังกัด-สถานที่ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

อุบลวรรณ ภาวกานันท์, เผื่อน กิตติโสภโณ, วิวัฒน์ หามนตรี, และเตชา กัปโก. “บทบาทของ “วัด” ในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุดำเนินชีวิตอย่างมีอิสระและสามารถที่จะให้คุณค่ากับครอบครัวและสังคม”. วารสาร e veridien. ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๒) : ๑๒๓๓ - ๑๒๓๘.

พระทองเจริญ อุปสนโต, อุบลวรรณ ภาวกานันท์ และโกนิษฐ์ ศรีทอง. “โปรแกรมการพัฒนาจิตสำนึก และพฤติกรรมมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะตามหลักภาวนา ๔ ด้วยนิเวศวิทยา เชิงพุทธของประชาชนตำบล คลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๒) : ๖๙๘-๗๐๙.

ศรัณย์กอสานาน, อุบลวรรณ ภาวกานันท์, วิวัฒน์ หามนตรี และจำมยุ้น ลุงเอื้อง. “ศูนย์การสร้างสุขภาวะ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วยการปฏิบัติธรรมร่วมกับนวัตกรรมการป้อนกลับทางชีวภาพ”. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๕) : ๘๗-๑๐๕.

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

๑. ชื่อ/สกุล ดร. สร้อยบุญ ทรายทอง
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ สังคมวิทยาการย้ายถิ่น สังคมศาสตร์สุขภาพ
เพศภาวะ ทฤษฎีทางสังคมวิทยา ทฤษฎีการสะสมทุน อาชีพ การเลื่อนอาชีพ
๔. สังกัด-สถานที่ หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)
 - ๕.๑ งานวิจัย

Soiboon Saithong, Dusadee Ayuwat,Oranutda Chinnasri. “Human capital accumulation of rural female migrants and occupational mobility at destination area : A case study of Chonburi”. *International Journal of Engineering & Technology*. 7 (2.10) (2018) : 80-85.

Ayuwat Dusadee, Saithong Soiboon, and Chinnasri Ornutda. “Determinants of Human Capital Accumulation of Female Migrants in the Destination”. In : *Journal of Social and Political Sciences* Vol.2 No.2 (2019) : 347-355.

คุณากร การชะวี, พิมพวัลย์ บุญมงคล, สร้อยบุญ ทรายทอง, รณภูมิ สามัคคีคารมย์,สมเกียรติ ศรประสิทธิ์ และโธมัส กวาดามูช. “การบูรณาการมิติเพศภาวะในการดูแลรักษาผู้ป่วยวัณโรค : ประสบการณ์จากบุคลากรด้านสุขภาพ”. *วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๕๓-๖๕.

ประวัติอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

๑. ชื่อ/สกุล ดร.ภัทรพล ใจเย็น
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ เศรษฐศาสตร์
๔. สังกัด-สถานที่ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ผลงานทางวิชาการ (งานวิจัย/บทความทางวิชาการ/หนังสือ/ตำรา)

๕.๑ งานวิจัย

พระมหาบุญเลิศ ช่วยธานี, พระชยานันท์หมณี, ปิยวรรณ หอมจันทร์ และ ภัทรพล ใจเย็น. “พระสงฆ์กับความขัดแย้งทางการเมืองในท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี พระครูวิบูลสิทธิธรรม เจ้าอาวาสวัดหนองพะยอม จังหวัดพิษณุโลก”. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๒๗๖-๒๘๖.

ภัทรพล ใจเย็น. “การลดต้นทุนการปลูกข้าวเชิงพุทธวัฒนธรรมในจังหวัดราชบุรี”. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓) : ๗๕-๘๔.

๕.๒ บทความทางวิชาการ

ภัทรพล ใจเย็น และ พลวัฒน์ ชุมสุข. “พระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาความจนด้วยหลักอริยสัจ ๔”. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 INC 2019 : MCU Nan. “นครน่าน : นครพระพุทธศาสนา มรดกธรรมสู่ มรดกโลก”. วิทยาลัยสงฆ์นครน่านฯ. (๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒) : ๑๘๖๖-๑๘๗๘.

๕.๓ หนังสือ/ตำรา

ภัทรพล ใจเย็น. (๒๕๖๑). เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (๒๔๔ หน้า).

ภัทรพล ใจเย็น. (๒๕๖๒). ระเบียบวิธีวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (๑๗๙ หน้า).

ภาคผนวก จ

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๑๑๗/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

เพื่อให้การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕) ประกอบด้วย :-

๑. พระสุธีรัตนบัณฑิต,รศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๒. ศ.ดร.จ่านงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รศ.ดร.โยธิน แสงงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. รศ.ดร.โกนิฏฐ์ ศรีทอง	กรรมการ
๕. รศ.ดร.วิวัฒน์ หามนตรี	กรรมการ
๖. ผศ.ดร.อุบลวรรณ ภวกันันท์	กรรมการ
๗. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	กรรมการ
๘. อาจารย์ ดร.वलันต์ ลิ้มรัตนภัทรกุล	กรรมการและเลขานุการ
๙. พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต, ผศ.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา ทบทวน รวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งภายในภายนอกและจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการจำเป็น ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๒. พิจารณากรอบและแนวทางการปรับปรุงหลักสูตร ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

/ ๓. ร่างและปรับปรุง

๓. ร่างและปรับปรุงกรอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกรอบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร และจัดทำรายละเอียดแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้สู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

๔. ร่างและจัดทำเอกสารรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) (Program Specification) ตามแบบฟอร์มที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ

๕. เสนอร่างหลักสูตรปรับปรุง และเอกสารประกอบต่อ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และสภาวิชาการตามลำดับ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปรีดีศักดิ์, ค.ตร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย